

ІНСТЫТУТ ПАВЫШЭННЯ КВАЛІФІКАЦЫІ І ПЕРАПАДРЫХОЎКІ КАДРАЎ БДПУ

А. І. АНДАРАЛА,
дырэктар Інстытута, кандыдат педагагічных навук,

В. У. ЧЭЧАТ,
*прарэктар па навуковай рабоце Інстытута,
доктар педагагічных навук*

Сёння паслядыпломная адукацыя педагагічных кадрў уяўляе сабой сукупнасць абласных, гарадскіх інстытутаў удасканалення настаўнікаў, якія існуюць пры адпаведных упраўленнях адукацыі, а таксама інстытутаў і факультэтаў павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадрў пры ВНУ.

Функцыю паслядыпломнай адукацыі ў БДПУ доўгі час выконвалі спецыяльныя факультэты, якія ажыццяўлялі перападрыхтоўку настаўнікаў-дэфекталагаў і практычных псіхалагаў. Агульная колькасць слухачоў на іх складала 125 чалавек. Правапераемнікам гэтых спецфакаў у верасні 2000 года стаў факультэт павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадрў сістэмы адукацыі. Стварэнне факультэта было абумоўлена неабходнасцю і жаданнем універсітэта больш актыўна і дзейсна адгукацца на патрэбы сучаснай школы.

На базе факультэта павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадрў сістэмы адукацыі ў ліпені 2001 г. быў створаны Інстытут павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадрў. Ён з'яўляецца структурным падраздзяленнем Установы адукацыі "Беларускі дзяржаўны педагагічны універсітэт імя Максіма Танка" і ажыццяўляе вучэбную, навуковую і арганізацыйна-метадычную работу па павышэнню кваліфікацыі і перападрыхтоўцы кіруючых работнікаў і спецыялістаў адукацыі, прыватных грамадзян, а таксама з'яўляецца вучэбна-метадычным цэнтрам па вывучэнню і прапагандзе дасягненняў псіхалага-педагагічнай навукі і практыкі.

У складзе Інстытута функцыяніруюць два факультэты: перападрыхтоўкі спецыялістаў адукацыі і павышэння кваліфікацыі спецыялістаў адукацыі.

Задачи і напрамкі дзейнасці Інстытута:

— перападрыхтоўка кіруючых работнікаў і спецыялістаў сістэмы адукацыі ў адпаведнасці з патрабамі міністэрстваў, ведамстваў, прадпрыемстваў, арганізацый і ўстаноў, асобных грамадзян у атрыманні новай прафесіі;

— павышэнне кваліфікацыі прафесарска-выкладчыцкага саставу БДПУ, вышэйшых навучальных устаноў Рэспублікі Беларусь;

— павышэнне кваліфікацыі кіруючых кадрў і выкладчыцкага саставу сярэдніх спецыяльных педагагічных навучальных устаноў Рэспублікі Беларусь; падрыхтоўка рэзерву кіруючых работнікаў для вучэбна-выхаваўчых устаноў сістэмы адукацыі;

— арганізацыя і кіраванне стажыроўкай слухачоў у вядучых навучальных і навуковых установах;

— распрацоўка нарматыўна-прававой і вучэбна-метадычнай дакументацыі, сучасных ме-

Пасяджэнне савета Інстытута.

тадаў і тэхналогій навучання, стварэнне базы даных аб кіраўніках, спецыялістах, педагогах-даследчыках сістэмы адукацыі Рэспублікі Беларусь;

— развіццё сувязей з айчыннымі і замежнымі вучэбна-метадычнымі і навуковымі цэнтрамі ў галіне перападрахтоўкі і павышэння кваліфікацыі, вывучэнне дасягненняў сусветнай псіхалага-педагагічнай і метадычнай навукі, інавацыйнай практыкі навучання, выхавання, бесперапыннай адукацыі.

У дзейнасці Інстытута акрэсліліся два асноўныя напрамкі. Першы — перападрахтоўка педагагічных кадраў з ліку асоб, якія маюць вышэйшую адукацыю (з адрывам і без адрыву ад працы). Важнае месца займае перападрахтоўка настаўнікаў-дэфекталагаў, практычных псіхалагаў, сацыяльных педагогаў, настаўнікаў замежнай мовы. Другі напрамак дзейнасці — павышэнне кваліфікацыі спецыялістаў адукацыі, да якіх адносяцца выкладчыкі педагогікі, псіхалогіі і прыватных метадык ВНУ, кіруючыя работнікі і выкладчыкі дашкольных, пачатковых аддзяленняў, аддзяленняў беларускай мовы і літаратуры, музыкі і спеваў педагагічных каледжаў і педагагічных вучылішчаў, выкладчыкі музыкі школ з музычна-эстэтычным ухілам г. Мінска і Мінскай вобласці.

У 2002 г. на факультэце перападрахтоўкі спецыялістаў адукацыі навучалася 444 слухачы па 5 спецыяльнасцях: практычная псіхалогія (дзённае навучанне), практычная псіхалогія (завочнае навучанне), англійская мова (вочна-этапнае навучанне), сацыяльная педагогіка (завочнае навучанне), прафесіянальнае навучанне (вячэрняе навучанне). На факультэце павышэння кваліфікацыі спецыялістаў адукацыі на працягу 2002 г. павысяць кваліфікацыю каля 700 слухачоў.

Вылучаюцца наступныя катэгорыі слухачоў: 1) загадчыкі кафедраў педагогікі, псіхалогіі і прыватных метадык ВНУ рэспублікі; 2) выкладчыкі педагогікі і псіхалогіі вышэйшых непедагагічных навучальных устаноў г. Мінска; 3) дырэктары педагагічных каледжаў і педагагічных вучылішчаў; 4) старшыні цыклавых камісій па педагогіцы і выкладчыкі педагагічных каледжаў і вучылішчаў; 5) настаўнікі

спецыяльных школ "Адаптыўная фізкультура"; 6) настаўнікі лячэбнай фізкультуры ўсіх тыпаў спецыяльных школ-інтэрнатаў і цэнтраў карэкцыйна-развіццёвага навучання і рэабілітацыі.

Мэставыя курсы для розных катэгорый слухачоў маюць сваю тэматыку (гл. табл.).

Катэгорыі слухачоў	Тэматыка мэставых курсаў
Дырэктары педкаледжаў і педвучылішчаў	Пераемнасць сярэдняй спецыяльнай і вышэйшай педагагічнай адукацыі
Старшыні цыклавых камісій па педагогіцы	Змест, формы і метады педагагічнай падрахтоўкі выхавальнікаў дашкольных дзіцячых устаноў. Змест, формы і метады педагагічнай падрахтоўкі настаўнікаў пачатковых класаў
Выкладчыкі матэматыкі педвучылішчаў і педкаледжаў	Асноўныя напрамкі ўдасканалення матэматычнай падрахтоўкі будучых настаўнікаў пачатковых класаў у сістэме "Педкаледж — педуніверсітэт"
Выкладчыкі беларускай мовы педвучылішчаў і педкаледжаў	Пераемнасць зместу адукацыі па беларускай мове ў сістэме "Педкаледж — ВНУ"
Выкладчыкі музычных дысцыплін і метадыкі музычнага выхавання	Тэарэтычныя асновы да пабудовы зместу адукацыі па музыцы і метадыкі выкладання музыкі і спеваў у ўлікам пераемнасці ў сістэме "Педвучылішча — педкаледж — педуніверсітэт ВНУ"
Настаўнікі лячэбнай фізкультуры ўсіх тыпаў спецыяльных школ-інтэрнатаў і цэнтраў карэкцыйна-развіццёвага навучання і рэабілітацыі	Лячэбная і адраўляльная фізічная культура
Настаўнікі фізічнага выхавання спецыяльных школ	Адаптыўная фізічная культура

Перспектывы развіцця Інстытута. У бліжэйшыя гады плануецца ўважліва на факультэце перападрахтоўкі спецыялістаў адукацыі новай спецыяльнасці — "Менаджэр у сферы адукацыі". З кантынгенту слухачоў, выкладчыкаў і метадыстаў Інстытута будзе праводзіцца набор у магістратуру, аспірантуру, дактарантуру.